

Budget och verksamhetsplan 2024 - 2025, plan 2026

Budget 2024 - 2025, plan 2026	Datum för beslut: 2023-06-12 § 43
Kommunstyrelseförvaltningen	Reviderad:
Beslutsinstans: KF	Dnr: 2023/107

vännäs

Kommunstyrelseförvaltningen

Innehållsförteckning

1.	Budgetförslagets innehåll och uppdrag.....	4
2.	Vision och strategisk plan	5
3.	Kommunfullmäktiges övergripande mål	6
3.1	<i>Perspektiv: Ekonomi</i>	6
3.2	<i>Perspektiv: Medborgare</i>	6
3.3	<i>Perspektiv: Medarbetare</i>	7
3.4	<i>Perspektiv: Samhällsutveckling</i>	7
3.5	<i>Nämndernas mål</i>	7
3.6	<i>Mål- och resultatuppföljning</i>	8
4.	Övergripande planeringsförutsättningar.....	8
4.1	<i>Utveckling av den svenska ekonomin.....</i>	8
4.2	<i>Befolkningen i Vännäs kommun</i>	9
4.2.1	<i>Befolkningsutveckling – prognos.....</i>	10
5.	Prislappsmodellen.....	10
5.1	<i>Driftramar</i>	11
5.2	<i>Liljaskolans organisation.....</i>	12
5.3	<i>Fastighetsövergång</i>	13
5.4	<i>Investeringsram</i>	13
5.5	<i>Osäkerhetsfaktorer och förväntad utveckling</i>	14
6.	Ekonomi	15
6.1	<i>Ekonomi i balans</i>	15
6.2	<i>Kommunens skatteintäkter.....</i>	15
6.3	<i>Skatter och bidrag 2023 - 2026</i>	16
6.4	<i>Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex</i>	17
6.5	<i>Ekonomistyrningsprinciper</i>	17
6.5.1	<i>God ekonomisk hushållning</i>	17
6.6	<i>Budgetuppföljning</i>	18

upplevelsenära.

6.7	Nämndernas över-/underskott.....	18
6.8	Taxor och avgifter	18
6.9	internprissättning, internräntan och Internhyressystemet	18
6.10	Soliditet.....	19
6.11	Medarbetare.....	19
7.	Investeringar.....	19
8.	Disponering av resultatutjämningsreserven.....	21
9.	Särskilda direktiv och uppdrag till nämnder.....	21
9.1	Kommunstyrelsen	21
9.2	Plan- och miljönämnden – särskilda direktiv och uppdrag	22
9.3	Barn- och utbildningsnämnden – särskilda direktiv och uppdrag	23
9.4	Vård- och omsorgsnämnden - särskilda direktiv och uppdrag ...	23
9.5	Liljaskolans styrelse - särskilda direktiv och uppdrag	24
10.	Räkenskaper	24
10.1	Resultatbudget.....	24
10.2	Balansbudget	25
10.3	Kassaflödesbudget	26
10.4	Investeringsbudgeten i detalj (inklusive Liljaskolans)	27

1. Budgetförslagets innehåll och uppdrag

Följande dokument innehåller budget- och budgetramar 2024–2025 samt plan 2026. Dokumentet innehåller budgetförutsättningar, ekonomistyrningsprinciper och kommunens nuvarande vision, strategiska områden och övergripande mål. De övergripande målen gäller för hela kommunkoncernen inklusive de kommunala bolagen med några undantag som framgår i dokumentet.

Fullmäktige beslutar om budget för två år och plan för ett år. Budgetramarna för de två åren gäller men justering kan göras kommande budgetår och planperiod utifrån politiska prioriteringar och ändrade ekonomiska förutsättningar.

2021 och 2022 blev två ekonomiskt positiva år trots att inflationen skenade under 2022 och skapade den högsta inflationen på 30 år. Även om skatteunderlaget ökar 2023 förväntas det reala skatteunderlaget sjunka med 1 procent till följd av en högre inflation.

Underlaget innehåller också ett avsnitt om budgetförutsättningar med kortare omvärldsanalys, ekonomistyrningsprinciper samt uppdrag till nämnderna.

Budgeten består av följande delar;

- Driftbudget 2024–2025 samt preliminära ramar 2026
- Investeringsbudget 2024–2025, plan 2026
- Kommun- och koncernövergripande mål
- Särskilda direktiv och uppdrag till nämnderna

Kommunfullmäktige överlämnar en rambudget till nämnderna som därefter förfogar över sin ram. Nettobudgetramar framställs per nämnd, exklusive löneökningar och inklusive kapitalkostnader. Återredovisning ska ske enligt bruttoredovisning.

Underlaget utgår från fakta som är kända per 2022-02-16. Speciellt gäller det de prognoser om skatter och utjämningsbidrag som redovisas i resultaträkningen.

Det arbete som genomfördes under 2018 inom ramen för handlingsplanen för en ekonomi i balans visade att Vännäs kommun har höga kostnader i förhållande till vad som motiveras av kommunens struktur. Inom ramen för det kostnadsutjämningsystem som finns för att jämma ut strukturella skillnader mellan kommuner beräknas varje år en ”prislapp” fram för olika verksamheter. Det är främst inom Vård- och omsorgsnämndens och Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden dessa ”prislappar” räknas fram.

Budgetbeslutet som togs i juni 2019 innebar att en anpassning till standardkostnad + ca 7 % ska genomföras under en treårsperiod 2020 - 2022. För budget 2024–2025 och plan 2026 tillämpas också prislappar för individ- och familjeomsorg samt LSS-verksamhet. Dessa verksamheter har ingen anpassning av prislappen vilket är i linje med tidigare års budgetbeslut. Nyckeltal från Kolada för år 2021 visar att kommunen sammantaget sänkt nettokostnadsavvikelsen från ca 14% 2018 till 5,4% 2021. Kommunen har fortfarande en relativt hög nettokostnadsavvikelse i jämförelse med andra kommuner. En jämförelse av

nettokostnaden per invånare för övriga verksamheter visade att kommunen främst satsade mer än jämförbara kommuner på fritidsverksamhet, bibliotek, nämnds- och styrelseverksamhet samt kollektivtrafik. Siffror avseende nettokostnadsavvikelse och nettokostnad jämfört med andra kommuner för 2022 presenteras senare under hösten och är därför inte kända när budgetbeslutet för 2024 och 2025 tas i juni 2023. Det är också viktigt att noga följa kostnadsutvecklingen vad gäller de verksamheter som inte har prislappar så att det inte blir någon succesiv generell ökning av de kostnaderna utan att eventuella utökningar också speglar en politisk vilja eller tillkommande uppdrag.

2. Vision och strategisk plan

Ett arbete med att se över plan och styrkedja pågår med plan att den politiska långsiktiga inriktningen ska beslutas av fullmäktige i slutet av 2023 eller början av 2024. Arbetet är också nära sammanlänkat med det platsmarknadsarbete som sker och som också aktiverar näringsliv, civilsamhälle och medborgare. Detta utvecklingsarbete medför att det kan komma att bli förändringar i mål och styrmodell under den planperiod som den här budgeten behandlar. Här framgår den vision och de övergripande mål som gäller till dess att fullmäktige beslutar om andra.

Upplevelsenära Vännäs är den övergripande långsiktiga visionen för hela Vännäs kommun. Visionen tar sikte på år 2030. De tre värdeorden som visionen består av är

- Välkomnande Vännäs
- Livfulla Vännäs
- Nyttänkande Vännäs

Visionen har tre funktioner. Den första är att vara den långsiktiga målbilden för hela Vännäs kommun och beskriva det önskade framtida läget och därmed även beskriva den önskade utvecklingen av kommunen. Den andra är, att i samband med processen för att utarbeta mål och budget, utgöra utgångspunkten för de övergripande målen som fastställs av kommunfullmäktige. Utifrån dessa övergripande mål arbetar sedan nämnderna fram konkreta mål och åtaganden. Den tredje funktionen är att visionen utgör en gemensam kontaktyta för både Vännäs kommun som organisation och Vännäs kommun som geografisk yta. ”Under” visionen kan kommunen som organisation möta andra aktörer som exempelvis närings- och föreningsliv och därmed skapa en gemensam grund för samsyn kring utveckling och åtgärder.

Fullmäktige har också definierat vad visionen innebär. Det Upplevelsenära Vännäs innebär;

- Ett utbud av upplevelser som berikar livet i Vännäs
- Ett öppet, vänligt och spännande Vännäs
- Ett Vännäs att trivas i och att vara stolt över
- Ett hållbart Vännäs

Visionen tydliggörs i den strategiska planen, som anger den långsiktiga politiska inriktningen. Den strategiska planen antogs 2015 och gäller tills en ny antas.

3. Kommunfullmäktiges övergripande mål

Kommunfullmäktige fastställer övergripande mål uppdelade i fyra perspektiv; ekonomi, medborgare, medarbetare och samhällsutveckling. Målen är de övergripande målen som kommunstyrelsen och nämnderna har att utveckla sina nämndspecifika mål utifrån. Målen utgår från visionen, d.v.s. utgör inriktningen för hur kommunstyrelse och nämnder ska arbeta för att uppnå visionen om det upplevelsenära Vännäs. Nedanstående mål är också övergripande mål för hela kommunkoncernen inklusive de kommunala bolagen.

Under 2022 granskade revisionen valnämnden och konstaterade att valnämnden hade ett antal brister bl a inte brutit ner fullmäktiges målsättningar till egna målsättningar. Valnämnden har ingen egen budgetram och kommunfullmäktige beslutar i nuläget undanta valnämnden samtliga fullmäktigemålsättningar samt uppdraget att anta egna målsättningar utifrån fullmäktiges målsättningar. Fullmäktige ska anta mål för valnämnden men om dessa ska utgöras av befintliga mål eller andra målsättningar behöver utredas. Fullmäktige kommer besluta i denna fråga under 2023.

Den strategiska planen utgör den långsiktiga politiska inriktningen och utgör basen för de övergripande målsättningarna.

3.1 PERSPEKTIV: EKONOMI

En fortsatt god ekonomisk hushållning ska skapa förutsättningar för att klara åtaganden, framtida behov av välfärdsinsatser, samt nya satsningar. God ekonomisk hushållning med kommunens resurser ska prägla samtliga perspektiv och målsättningar. Utifrån detta har kommunfullmäktige beslutat om följande målsättningar inom perspektivet ekonomi:

1. Nämnderna och bolagen har ekonomi i balans
2. Resultatnivån för budgetåren beslutas årligen och ska uppgå till minst 2% av skatter och generella statsbidrag. (Uppföljning av målet sker mot den beslutade nivån respektive år). Budgeten innebär att resultatmålet är 0,9 % 2024, 2,2 % 2025 och 2,1 % 2026.
3. Soliditetsmålet för kommunen består av ett långsiktigt och ett medellångt mål.
 - Långsiktiga målet är en soliditet inklusive ansvarsförbindelsen på över 30% vid utgången av 2030.
 - Medellångt mål om att soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen ska öka med 10% under en rullande 5-årsperiod.
Målnivåer för bolagen framgår i respektive bolags ägardirektiv.
4. Självfinansieringsgraden för kommunens investeringar ska vara 100% över tid (över en femårsperiod). Gäller inte bolagskoncernen.
5. Låneram för kommunkoncernen. Låneram för bolagen är 584 mkr till 2026. Låneram för kommunen är 370 mkr till 2026.

3.2 PERSPEKTIV: MEDBORGARE

Alla verksamheter är på ett eller annat sätt ytterst till medborgarna. Det är viktigt att tillvarata medborgarnas uppfattning om kvaliteten på de välfärdstjänster och service som kommunen bedriver. Utifrån detta gäller följande målsättningar inom perspektivet medborgare:

6. Medborgarna trivs i Vännäs kommun
7. Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god
8. Medborgarna erbjuds en effektiv och tillgänglig välfärd genom digitala tjänster och information.

3.3 PERSPEKTIV: MEDARBETARE

Kommunen är den största arbetsgivaren i Vännäs kommun. Personalen är den viktigaste resursen för att kommunen ska leverera välfärd och tjänster av god kvalitet. Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare med intressanta och utvecklande arbetsuppgifter. Med kommande pensionsavgångar blir kompetensförsörjningen allt viktigare, därför är det viktigt att kommunen driver en aktiv och öppen personalpolitik med inriktning på medarbetarskap där alla medarbetares kompetenser tas tillvara på bästa sätt. Hälsa, jämställdhet, ledarskap och god arbetsmiljö är också viktiga faktorer. Utifrån detta gäller följande målsättningar inom perspektivet medborgare:

9. Medarbetarna trivs
10. Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap
11. Vännäs har jämställda arbetsvillkor
12. Vännäs kommun har arbetsplatser fria från kränkningar och trakasserier av chef och arbetskamrater
13. 70 % av kommunens tillsvidareanställda kvinnor ska ha en heltidsanställning
14. Sjukfrånvaron är högst 6 %

3.4 PERSPEKTIV: SAMHÄLLSUTVECKLING

Vännäs kommun ska åstadkomma så bra verksamheter som möjligt och trygghet i livets olika skeden. Barn och unga ska ges en bra start i livet och äldre trygghet i åldrandet. Fler ska upptäcka det upplevelsenära Vännäs som en plats att bo och leva i. Utifrån detta gäller följande målsättningar inom perspektivet samhällsutveckling:

15. De ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun
16. Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet
17. Vännäs kommun har ett väl utvecklat näringsliv och företagande

3.5 NÄMNDERNAS MÅL

I verksamhetsplanerna redovisar nämnderna sina mål med utgångspunkt från de övergripande målen. De övergripande målen inom perspektiven ekonomi och medarbetare ska inte brytas ner i nämnderna. Dessa mål ska vara desamma i nämnderna. I övrigt ska nämnderna bryta ner varje övergripande mål till minst ett mål på nämndnivå.

Nämndernas mål, inklusive verksamhetsplaner, redovisas för kommunfullmäktige varje höst. Nämndernas verksamhetsplaner och mål ska fastställas av respektive nämnd. Hur nämnderna utformar sina målsättningar bör ske i dialog med kommunstyrelsen, så att uppföljning och värdering av uppsatta mål underlättas.

Som tidigare nämnt är valnämnden undantagen det ovanstående till dess att utformningen av mål för valnämnden har utretts och beslutats av fullmäktige.

3.6 MÅL- OCH RESULTATUPPFÖLJNING

Mål och resultat följs upp i årsredovisningen. I samband med tertialbokslut 2 (delårsbokslutet enligt Kommunallagen) ges en preliminär bedömning om målen kommer uppnås eller inte. Om bedömningen är att målet inte kommer att uppnås ska det i uppföljningen även ingå en beskrivning av vilka insatser som kommer att genomföras för att målet ska uppnås. Kommunstyrelsen, via kommunstyrelseförvaltningen, tar fram regler, rutiner och mallar för mål- och resultatuppföljning.

4. Övergripande planeringsförutsättningar

4.1 UTVECKLING AV DEN SVENSKA EKONOMIN

Fortsatt hög inflation präglar både världsekonomin och Sverige i år och nästa år. Toppen på inflationen ser ut att ha passerat i flertalet länder inklusive Sverige men den beräknas inte komma ned till centralbankernas inflationsmål förrän i slutet av 2023, eller långt in i 2024. En bidragande orsak till att inflationen i år väntas falla näst intill synkroniserat i många länder, och även Sverige, kommer av att de internationellt satta energipriserna antas blir lägre än för ett år sedan.

Den höga inflationen och de snabba räntehöjningarna bidrog till att bromsa efterfrågan i ekonomin i höstas och under sista kvartalet föll svensk BNP. Efter en kort period av normalisering och återhämtning efter pandemin går ekonomin återigen in i en lågkonjunktur i år. I år minskar BNP med 1,0 procent, främst drivet av att både hushållens konsumtion och investeringarna i ekonomin faller.

(Hämtat från SKR:s cirkulär 23:20)

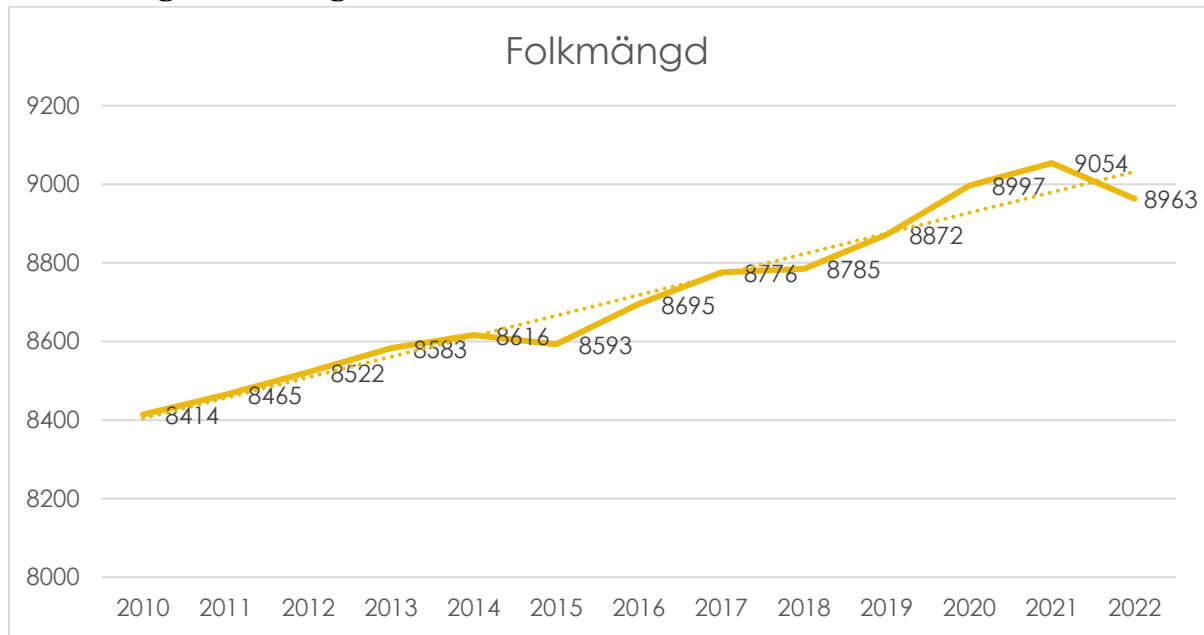
Stark arbetsmarknad i Västerbotten

Vännäs hade efter mars en arbetslöshet på 3,9 procent mot rikssnittets 6,4 procent. Samtidigt som arbetsmarknaden är stark dras länet med rekryteringsproblem i ett stort antal branscher. Denna utveckling har även blivit alltmer påtaglig i Vännäs kommun.

4.2 BEFOLKNINGEN I VÄNNÄS KOMMUN

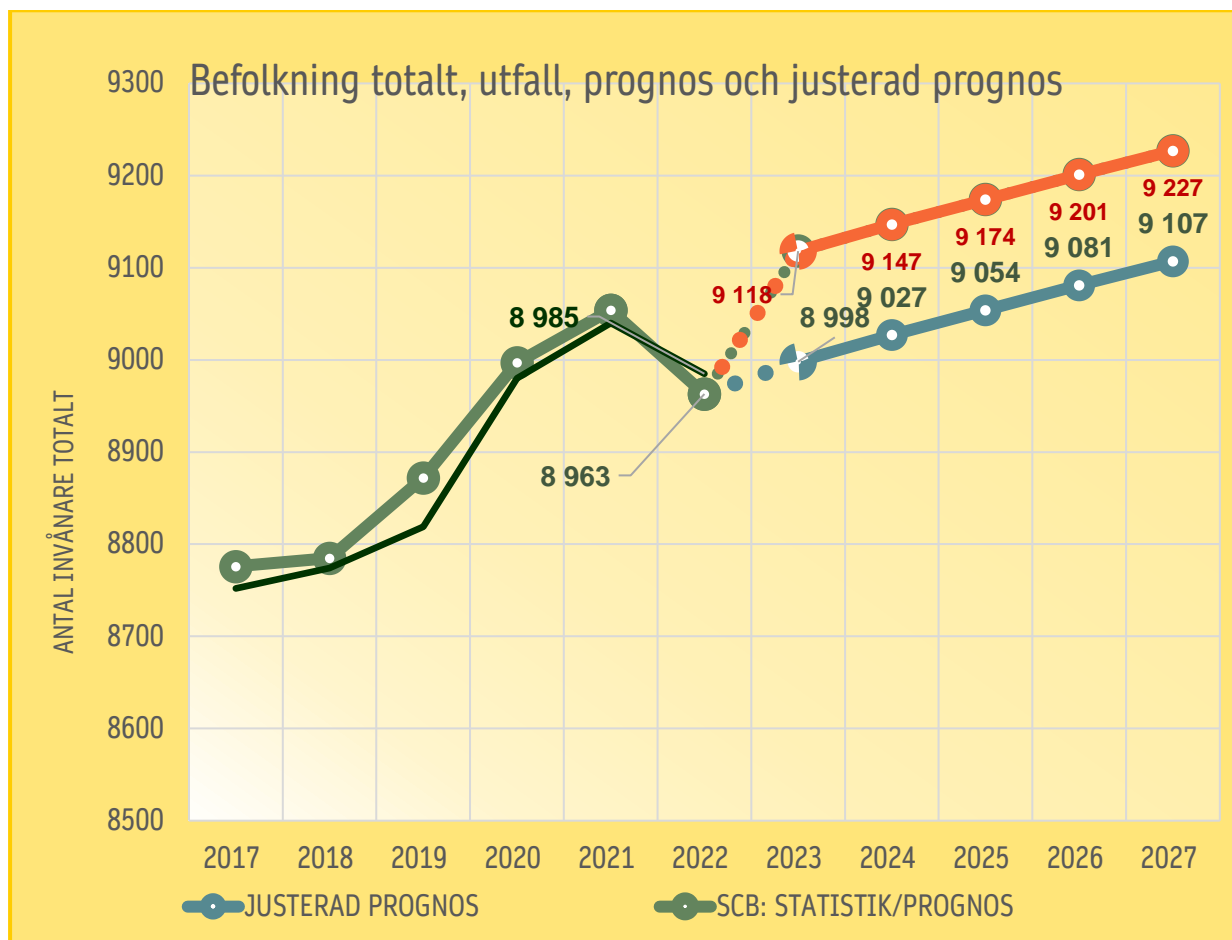
Under 2022 minskade befolkningen i Vännäs kommun med 91 personer till 8 963. Den minskningen berodde till största del på en utflyttning inom länet. För 2022 noterades även ett födelseunderskott på 22 invånare.

Befolkningsutveckling

4.2.1 Befolkningsutveckling – prognos

I prislappsmodellen som används i samband med fördelning av ram till förvaltningarna ligger SCB:s senaste befolkningsprognos som sträcker sig till 2027. Enligt den prognosen beräknas befolkningen 2025 vara tillbaka på samma nivå som vid slutet av 2022, grå linje i diagrammet nedan.

SCB har justerat ned prognosen för befolkningsutvecklingen i Vännäs kommun. Befolkningsutvecklingen beräknas nu ligga på runt 30 invånare per år till 2027. Befolkningsökningen har sedan 2010–2021 legat på ett genomsnitt kring 50 invånare per år. I underlaget för skatter beräknas befolkningsökningen enligt SCB-prognosen ovan.

5. Prislappsmodellen

Kommunen använder sedan ett antal år prislappsmodellen för fördelning av resurser på övergripande nivå. Modellen innebär i korthet att fördelning av budget till förvaltningarna baseras på de faktorer som ligger till grund för kostnadsutjämningsystemet och de standardkostnader som SCB beräknar varje år för alla kommuner. En prislapp beräknas för de olika verksamheter som omfattas av kostnadsutjämningsystemet och dessa medel tilldelas respektive nämnd. Därutöver kan ytterligare medel tilldelas genom politiska prioriteringar.

Vännäs kommun har tidigare beslutat att nivån på kommunens prislappsverksamheter ska vara standardkostnad + 7%.

Kostnadsutjämningsystemet innebär att en utjämnning sker mellan kommuner baserad på kommunens struktur. En kommun med ogynnsam struktur får medel i systemet och en kommun med gynnsam struktur betalar in i systemet.

Hänsyn tas enbart till kommunens struktur i förhållande till andra kommuner och inte kommunens faktiska kostnader. Det betyder att en kommun som har högre kostnader än vad strukturen motiverar måste betala för detta själv genom högre skatt. På så sätt har kostnadsutjämnningen en direkt bäring på och sätter gränser för kommunens ekonomi och budgetutrymme.

De verksamheter som har en prislapp i prislappsmodellen är förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg, IFO och LSS.

5.1 DRIFTRAMAR

Prislappsmodellen innebär att en så kallad teknisk ram räknas fram som bygger på standardkostnaden för kommunen i kostnadsutjämnningen. På så sätt kopplas förvaltningarnas ramar ihop med kommunens ekonomiska förutsättningar utifrån demografi mm. På grund av höga kostnadsökningar inom kommunsektorn har prislapparna inför budgetåret 2024 justerats upp kraftigt med 11 %. Det får till följd att verksamheterna får en utökad ram samtidigt som prioriteringsutrymmet minskar i motsvarande grad. En hög inflation under 2022 och som beräknas vara fortsatt hög under 2023 och en bit in på 2024 innebär att pensionskostnaderna ökar kraftigt för 2024. Sammantaget innebär det att det ekonomiska utrymmet minskat så kraftigt att en justering av tidigare beslut kring nivå på påslag på prislappen om +7% har behövts omvärderas. I nämnda förslag har ett påslag på prislappen om 0% använts för att bygga de tekniska ramarna för verksamheterna. Därutöver finns ett ytterligare budgetutrymme att fördela och dessa prioriteringar framgår i det bifogade prioriteringsunderlaget.

- Beräkningar av skatteintäkter är gjorda utifrån SKR:s skatteprognos från 2023-02-25.
- En beräknad årlig ökning av antalet invånare med ungefär 30 personer finns som parameter i skatteprognosen.
- Ramarna anpassas till standardkostnad 0% för verksamheter som har beräknad standardkostnad.
- För de verksamheter som inte har prislappar ligger föregående års ram till grund för uppräknings av pris och demografi.
- Utöver den tekniska ramen 0% har nämnderna äskat ett antal satsningar som politiken prioriterat och som specificeras separat i bilagan prioriteringsunderlag.
- I prislappsmodellen ligger automatiskt kompensation för demografi, pris- och löneökning.
- Kostnader avseende pensioner är budgeterade utifrån april-prognosen från KPA.
- Löneökningsspotten ligger centralt på finansens. Löneökningar beräknas utifrån SKR:s preliminära aprilprognos för PKV.
- Verksamheternas PO-påslag föreslås till 39,80%.
- Från 2021 finns 3,2 mkr reserverade på finansens för ramjustering på grund av förändringar i hyresnivån i samband med verksamhetsövergången av fastighetsförvaltningen till Fastighetstjänster i Vännäs AB. Medlen trappas av med en fjärdedel för perioden 2023–2025 för att helt avslutas till 2026.

- En satsning på utökning av heltider inom äldreomsorg beräknas till 4,250 mkr. Vård och omsorgsnämnden åskar medel från finanserna för ökade kostnader i samband med att medarbetare erbjuds utöka sysselsättningsgraden till en heltid. Av totalbeloppet anslås 500 tkr till schemaplanerare.
- Till äldreomsorgen anslås 1,2 mkr, vilket utgör ytterligare 1% utöver prislapp. Dessa medel har Vård- och omsorgsnämnden att besluta över. Medlen kan användas till att parera ökade livsmedelskostnader och andra problem orsakade av turbulens i världsekonomin. De kan användas till ökad social verksamhet. De kan även användas till andra insatser som nämnden finner lämpliga.
- Till Barn- och utbildningsnämnden anslås 2,7 mkr, vilket utgör ytterligare 1% utöver prislapp. Dessa medel har nämnden att besluta över. Minst 200 tkr ska användas till kultur på sätt som nämnden får specificera. Medlen kan användas till att parera ökade livsmedelskostnader och andra problem orsakade av turbulens i världsekonomin. De kan användas till inköp av läromedel, stöd till barn med särskilda behov, arbete med hemmasittare samt arbete för ökad jämlikhet i grundskolan. De kan även användas till andra insatser som nämnden finner lämpliga.
- Till investeringsfrämjande åtgärder anslås 750 000 till Kommunstyrelsen. En företagslots ska underlätta utveckling av verksamheter och etablering av nya samt marknadsföra Vännäs som etableringsort.
- Till drift- och skötselbidrag anslås 200 tkr för åren 2024–2026. Detta tillförs kommunstyrelsens ram.
- Kommunstyrelsens buffert på 2 mkr för 2024 är reserverat för oförutsedda utgifter.

Budgetberedningens förslag på driframar inklusive för slag på prioriteringar utöver beslutet om standardkostnad -1%

Ramar 2024 - 2025 samt plan 2026

Nämnd	2024			2025			2026		
	TEKNISK RAM 2024	PRIO	BUDGET 2024	TEKNISK RAM 2025	PRIO	PLAN 2025	TEKNISK RAM 2026	PRIO	PLAN 2026
KOMMUNSTYRELSE *	91 912	9 090	101 002	94 551	7 750	102 301	98 457	5 850	104 307
PLAN- OCH MILJÖNÄMND	13 860	500	14 360	14 194	600	14 794	14 519	200	14 719
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND	306 459	2 700	309 159	312 680	2 700	315 380	319 812	2 700	322 512
VÅRD- OCH OMSORGSNÄMND	242 954	1 700	244 654	248 822	1 700	250 522	257 896	1 700	259 596
LILJASKOLAN	-1 600		-1 600	-1 600		-1 600	-1 600		-1 600
SUMMA NETTOKOSTNADER OVAN		13 990	667 574		12 750	681 396		10 450	699 534
FINANS			-674 548			-698 165			-716 414
Beräknat resultat		13 990	-6 974		12 750	-16 769		10 450	-16 880

* Varav Valnämndens budget 2024 är 240 tkr.

5.2 LILJASKOLANS ORGANISATION

En utredning avseende lämplig organisationsform för Liljaskolan och var i organisationen ansvaret för kommunens egna gymnasieelever bör ligga genomfördes 2020. Politiskt beslut om förändring i enlighet med utredningens förslag är ännu inte taget. Det tidigare inriktningsbeslutet var att ansvaret för kommunens egna gymnasieelever övergår till Liljaskolan från och med 1 januari 2023 men bedömningen är detta blir tidigast under 2024.

Prislappsmodellen ska ligga till grund för tilldelning av ram för kommunens egna elever på samma sätt som det gör för Barn- och utbildningsnämnden idag.

Uppdraget till Barn- och utbildningsnämnden och Liljaskolans styrelse som syftar till att utforma en ändamålsenlig styrning, internbudgetfördelning, investeringar och uppföljning av verksamheten utifrån de nya förutsättningarna fortgår. Tidplanen har förskjutits med anledning av att det är en komplex fråga.

5.3 FASTIGHETSÖVERGÅNG

Övergången av förvaltningen av kommunens verksamhetsfastigheter till Fastighetstjänster i Vännäs AB genomfördes den 1 januari 2022. Medel på 3,1 mkr för 2023, 2,5 mkr 2024 och 1,9 mkr 2025 har reserverats på finanserna för budgetjusteringar i samband med övergången. Totala kostnaden för hyresökningar är 3,6 mkr för 2023–2025. Fullmäktige har beslutat om en stegvis nedtrappande effekt utifrån ökade hyror för nämnderna under perioden 2022–2025. Från 2026 ska respektive nämnd ta full kostnad för de utökade hyrorna. Kommunens hyresavtal med fastighetstjänster i Vännäs AB löper över 5 år från 2022–2026.

5.4 INVESTERINGSRAM

Nedan framgår en sammanställning över föreslagna investeringar per nämnd. En detaljerad lista över föreslagna investeringar bifogas.

Liljaskolan föreslås få en egen investeringsram beräknad på samma sätt som kommunens övriga investeringsram. Det vill säga Liljaskolan ska över tid själv finansiera sina investeringar. Detta gäller enbart investeringar i maskiner och inventarier, inte byggnader. Investeringsramen beräknas därmed som resultatet plus avskrivningar för Liljaskolan på samma sätt som för kommunen i övrigt.

Sammanställning förslag investeringsbudget	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026
Investeringsbudget förslag			
Specificerade övriga investeringar	27 810	20 160	19 560
Extra stora investeringar	52 750	70 000	20 900
KS och kommunchefens investeringsram	5 000	5 000	5 000
Liljaskolan (finansieras av skolans överskott + avskrivningar)	7 950	4 130	0
Summa	93 510	99 290	45 460
Avgår för investeringar finansierade via tidigare avsättningar - VA	-1 500	-1 500	-500
Summa investeringsram	92 010	97 790	44 960

	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025
Investeringar som inte ingår i den beslutade investeringsramen			
Investeringar finansierade via tidigare avsättningar - VA	1 500	1 500	500
Exploateringsfastigheter	9 000	7 500	4 000
Summa	10 500	9 000	4 500

5.5 OSÄKERHETSFAKTORER OCH FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Krisberedskap

Sverige är i ett nytt läge säkerhetsmässigt och kommunerna har en tydlig roll i totalförsvaret. Förberedelser pågår och en viktig del är att analysera hur verksamheterna ska prioriteras i händelse av kris och/eller krig. Det innebär bland annat att kommunen behöver fortsätta investera i skalskydd, fördjupa säkerhetsskyddsarbetet, ta beslut om krigsplacering av medarbetare och besluta om nämndspecifik krigsorganisation. I stort sett samtliga verksamheter i en kommun är berörda.

Digitalisering och informationssäkerhet

Utveckling med hjälp av digitalisering är en av de viktigaste processerna i alla verksamheter. Utöver att det möter företags och medborgares ökade förväntningar på att kunna göra sina ärenden effektivt är det också ett sätt att klara kommunens utmaningar inom ekonomi, kvalitet, verksamhetsstöd och kompetensförsörjning.

Informationssäkerhet är en aspekt som kommunen måste fortsätta arbeta mer aktivt med eftersom mer och mer digitaliseras och ny teknik används samtidigt som hotbilden i omvärlden förändras. I takt med att allt fler molntjänster används har frågor om rättsliga förutsättningar och säkerhet för informationen aktualiserats på nationell nivå.

Ekonomi och kvalitet

Att hålla fokus på kvaliteten i verksamheterna och hur den utvecklas blir viktigt, särskilt i ett läge där alla verksamheter behöver ställa om till tuffare ekonomiska förutsättningar. Vännäs kommun har i flera år arbetat systematiskt med att hitta nya arbetssätt för att säkerställa en bra och transparent ekonomistyrning samt ge bra underlag för förtroendevalda att prioritera mellan olika verksamheter. De senaste åren har prislappsmodellen använts som modell för budgetering. Modellen utgår från standardkostnad och kopplar till kända volymförändringar. Kommunen bör fortsätta att aktivt analysera kvalitet och ekonomi.

Attraktivitet och hållbar tillväxt

Det kommer att fortsätta att vara viktigt att stärka bilden av kommunen och ta vara på den tillväxt som sker. Samarbetet med föreningar och företag måste fortsätta utvecklas, särskilt som kommunen måste prioritera sina resurser men också för att främja den positiva kraften i kommunen. Det är viktigt att fortsätta underlätta för medborgare att bosätta sig såväl på

landsbygden som i tätorterna, och kunna leva och verka i hela kommunen. Att kunna erbjuda tomter för såväl husbyggande som näringslivsetableringar är avgörande för kommunens fortsatta utveckling.

Ökad obalans på arbetsmarknaden

Individer som sedan tidigare har befunnit sig långt från arbetsmarknaden har hamnat ännu längre från efter pandemin. Det gäller bland annat nyanlända som helt eller delvis saknar utbildning. Samtidigt har många arbetsgivare ett stort behov av att rekrytera utbildad personal. Kommunen och Arbetsförmedlingen behöver gemensamt fortsätta arbetet med att överbrygga glappet och hitta lösningar för att fler individer som står långt från arbetsmarknaden ska kunna nå egen försörjning.

Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare

Kommunorganisationen såväl som företag i kommunen står inför svårigheter att rekrytera personal. Det saknas personer att anställa. Att anpassa Liljaskolans utbildningar efter arbetsmarknadens behov är viktigt, men också att stärka arbetsgivarvarumärket samt arbeta vidare med heltidsfrågan och sjukfrånvaro. Vännäs kommun håller på att ta fram en kompetensförsörjningsplan som också kopplar mot regionala styrdokument. Vidare sker arbete för att stärka näringslivets kompetensförsörjning.

Hållbarhet

Allt fler medborgare, företag och föreningar sätter hållbarhet och klimat i fokus och efterfrågar att kommunen är en föregångare, exempelvis när det gäller att minska koldioxidutsläpp. Agenda 2030 är under införande i kommunen och ska förankras i reviderad mål- och styrkedja. Beslut om koldioxidbudget och bokslut har tagits och är under implementering. Vidare har kommunfullmäktige beslutat att kommunstyrelsen ges ett ökat ansvar för samordningen av kommunens hållbarhetsarbete.

6. Ekonomi

6.1 EKONOMI I BALANS

Kommunallagen kräver att kommunens ekonomi ska vara i balans. Den lägsta gränsen för att ha en ekonomi är att intäkterna årligen ska täcka kostnaderna.

6.2 KOMMUNENS SKATTEINTÄKTER

Kommunens skattesats är 23,35. Skattesatsen används för beskattning av kommunens eget skatteunderlag. Skatteunderlaget består av kommunmedborgarnas löneinkomster, övrig inkomst av tjänst, pensioner, inkomst av näringsverksamhet och övriga sociala ersättningar. Tillväxten av skatteunderlaget beror på löneökningar, höjda pensioner eller att antalet arbetade timmar ökar.

Kommunens skatteintäkter periodiseras så att preliminära intäkter kommer in i kommunkassan det år som de avser. Skatteintäkterna är preliminära fram till sluttaxering i december påföljande år.

I budgetpropositionen fastställs skatteunderlagets tillväxttal som ska gälla för innevarande och nästkommande år. Är dessa för högt prognostiserade kommer de preliminära skatteintäkterna att justeras med en negativ slutavräkning. Om det redan vid budgetbeslutet framgår att tillväxttalet är för högt ska en negativ slutavräkning budgeteras.

Om tillväxten av kommunens skatteunderlag skiljer sig från den genomsnittliga tillväxten i riket, justeras det via inkomstutjämningen. Inkomstutjämnings justering sker också i skatteavräkningen. I klartext betyder det att under en lågkonjunktur med ökad arbetslöshet påverkas utfallet negativt även om inte arbetslösheten ökar inom den egna kommunen.

Vännäs kommun använder sig av SKR:s prognoser vad gäller skatteunderlagets tillväxt, men väljer att skriva ner den till en befolkningsökning på 30 personer per år.

6.3 SKATTER OCH BIDRAG 2023 - 2026

Utvecklingen av skatteintäkter och statsbidrag bygger på SKR:s skatteunderlagsprognos från 2023-02-16. I tabellen nedan i raden för generella statsbidrag och utjämning ingår ett generellt tillfälligt bidrag för kommuner med särskilda utmaningar på 3,4 mkr per år för åren 2022–2024.

Skatter och bidrag	2023	2024	2025	2026
Skatteintäkter	488	508	532	557
Inkomstutjämning	125	130	136	143
Kostnadsutjämning	14	16	19	26
Regleringspost	21	20	15	12
Strukturbidrag	4	5	5	5
Införandebidrag	0	0	0	0
LSS-utjämning	40	41	41	41
Summa intäkter	692	720	748	783
Slutavräkning 2022 korrigerig	1	0	0	0
Slutavräkning 2023	1	0	0	0
Slutavräkning 2024	0	0	0	0
Fastighetsavgift	23	23	23	23
Summa intäkter (inkl. avräkning)+f-avgift	720	747	771	806
Skatteintäkter	489	508	532	557
Gen. Stb o utj	231	239	239	249

6.4 KOMMUNAL VERKSAMHET, SAMMANVÄGT PRISINDEX

I tabellen nedan visas SKR:s senaste bedömning av prisförändringar under perioden 2024–2026. Syftet med uppgifterna är att göra det möjligt för kommuner att räkna om från löpande till fasta priser, till exempel i budgetarbetet, med samma förutsättningar som används i SKR:s kalkyler.

Prisindex	2022	2023	2024	2025	2026
Arbetskraftskostnader*	2,7	7,5	4,4	-0,2	2,6
Övrig förbrukning	9	4,7	2,8	2,6	2,7
Prisförändring, %	4,6	6,6	3,9	0,7	2,6

*Cirkulär 23:20

6.5 EKONOMISTYRNINGSPRINCIPER

6.5.1 God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att såväl kommunens finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsmässigt och effektivt och att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer. Detta genomförs genom att:

- Vännäs kommun verksamhet styrs av kommunfullmäktiges fastställda mål och budget. Övergripande nivå leds av Vännäs kommuns vision och kommunfullmäktiges långsiktiga inriktning och uppdrag. Nämnderna styrs med finansiella- och verksamhetsmål samt nyckeltal (indikatorer).
- De i budget och verksamhetsplan angivna målen med indikatorer skall följas upp under budgetåret och slutligt avrapporteras i bokslut/ verksamhetsberättelser.
- Vännäs kommun skall ha en ekonomi i balans, kommunens budget ska innehålla finansiella mål och mål för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.
- Resultatet i förhållande till skatteintäkter samt generella statsbidrag ska uppgå till minst 2% men under budgetperioden uppgå till 0,9% 2024, ca 2,2% 2025 och 2,1% 2026.
- Negativa balanskravsresultat ska regleras så snart som möjligt, dock senast inom tre år. Beslut ska fattas om en särskild åtgärdsplan för detta.
- Överskott är en nödvändig förutsättning för att finansiera framtida investeringar.
- Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att Vännäs kommun har god ekonomisk hushållning. Nämnderna har detta ansvar delegerat till sitt område och inom ramen för sin budget.
- De tillgängliga resurserna bestämmer graden av måluppfyllelse – ekonomin sätter gränsen och förutsätter optimalt resursutnyttjande. Vid resursbrist ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras.
- Som ett komplement till prislappsmodellen ska nyckeltal kring kvalitet och effektivitet i Kolada användas vid uppföljning. Med effektivitet avses i detta sammanhang graden av måluppfyllelse i relation till mängden insatta resurser.

- Alla beslut ska innehålla en ekonomisk konsekvensbeskrivning som tydliggör hur beslutet påverkar kommunens ekonomi och hur det ska finansieras. Detta gäller även övergripande policys, planer och projekt som kommer att inverka på verksamheterna.
- Budgetens angivna nettoramar för verksamheterna utgör sammantagna resultatkrav för respektive nämnd. Nämnd ska hantera befarade överskridanden inom denna totalram.
- De kommunala bolagen och de affärsdrivande verksamheterna skall minst ha full kostnadstäckning samt väl avvägda resultatkrav. Resultatkrav för de kommunala bolagen framgår i ägardirektiven. Resultatkravet kan justeras av kommunfullmäktige.
- Kommunallagen kräver att kommunens ekonomi ska vara i balans. Den lägsta gränsen för att ha en ekonomi i balans är att intäkterna årligen ska täcka kostnaderna.

6.6 BUDGETUPPFÖLJNING

För att nå en sund ekonomi i långsiktig balans ska gällande budgetramar hållas. Inom den givna budgetramen ska verksamheten präglas av ett effektivt resursnyttjande.

Kommunfullmäktige har fastställt rutiner för ekonomisk uppföljning i ett särskilt dokument. Uppsiktsplikten gäller även de kommunala bolagen.

6.7 NÄMNDERNAS ÖVER-/UNDERSKOTT

Återställandet av ett underskott kan delas upp på 1–3 år i en återbetalningsplan, som fastställs av kommunfullmäktige.

Överskott kvittas mot tidigare underskott. För intraprenader gäller särskilda regler. Intraprenadernas anställda ska kunna påverka det egna arbetet. Särskilt avtal ska tecknas mellan intraprenaden och den aktuella nämnden. För intraprenader gäller att uppkomna påverkbara överskott får överföras till kommande år. Därav får högst 25 procentenheter användas för individuell premiering. Underskott tas med i sin helhet.

6.8 TAXOR OCH AVGIFTER

Som en del i arbetet med nämndernas ramar kan nämnder föreslå ändringar i taxor och avgifter. Eftersom prislappsmodellen innehåller kompensation för pris och löneökning ska eventuellt ökade taxor och avgifter beslutade av andra nämnder inte innebära någon ytterligare kompensation.

6.9 INTERNPRISSÄTTNING, INTERNRÄNTAN OCH INTERNHYRESSYSTEMET

I prislappsmodellen ingår automatiskt kompensation för prisökningar enligt PKV för prislappsverksamheterna liksom för övriga verksamheter. Löneökningar kompenseras genom den årliga lönerevisionen.

Ovanstående gör att verksamheterna från och med 2024 i och med den tekniska ramen fått kompensation för eventuella prisökningar också när det gäller internt köp och sälj. Prisökningarna på de interna tjänsterna får inte överstiga PKV enligt ovan om det inte avtalats i särskilt avtal.

SKR anger en internränta som kan användas i budgetsammanhang vid beräkning av kapitalkostnader (avskrivningar + internränta). Internräntan sätts utifrån sektorns egna

upplåningskostnader genom Kommuninvests skulddatabas, KI Finans. Enligt denna metodik blir den föreslagna internräntan 2,5 procent avseende år 2024.

6.10 SOLIDITET

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella utrymme och visar på hur stor del av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen avseende pensionsskuld t.o.m. -97 uppgick i bokslut 2022 till 17,9 % från 14,3 % 2021. Förbättringen beror till stor del på det starka resultatet för 2021. Under 2021 genomfördes ett särskilt uppdrag att utreda ett soliditetsmål för kommunen. Utifrån rapporten föreslås två mål som siktar mot att Vännäs kommun förbättrar soliditeten i förhållande till riket och övriga kommuner i länet. Soliditetsmålet för kommunen består av ett långsiktigt och ett medellångt mål.

- Långsiktiga målet är en soliditet inklusive ansvarsförbindelsen på över 30% vid utgången av 2030.
- Medellångt mål om att soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen ska öka med 10% under en rullande 5-årsperiod.

6.11 MEDARBETARE

En central pott för löneökningar finns beräknad på finanssen i enlighet med SKR:s aprilprognos för PKV för 2024. I prislappsmodellen ingår kompensation för pris och lön automatiskt i prislappen för de verksamheter som har prislapp i modellen (förskolan, fritidshem, grundskola, gymnasium och äldreomsorg). Kompensation för pris och lön utgår för dessa verksamheter utifrån PKV enligt ovan.

Resultatenheterna tilldelas inte någon löneökning utan förväntas ta ut ökade lönekostnader på priset. Från 2024 kompenseras inte heller verksamheterna som bedriver internt köp och sälj för löneökningar utan förväntas ta ut öknings på priset.

7. Investeringar

För att stärka kommunens soliditet begränsas investeringsutrymmet över tid till maximalt motsvarande vad det senast kända resultatet + avskrivningar uppgår till. Det innebär att investeringsutrymmet 2024 ska baseras på resultat och avskrivningar för 2022. För att skapa flexibilitet när investeringarna behöver överskrida årets investeringsutrymme gäller i andra hand det finansiella målet om 100 % självfinansiering av investeringar över senaste 5-årsperioden.

Av investeringsutrymmet reserveras ett schablonbelopp 15 mkr för extra stora investeringar. 5 mkr reserveras till KS buffert. Övriga definierade projekt disponeras till resterande del av investeringsutrymmet.

I övrigt hänvisas till de riktlinjer för investeringar som beslutats.

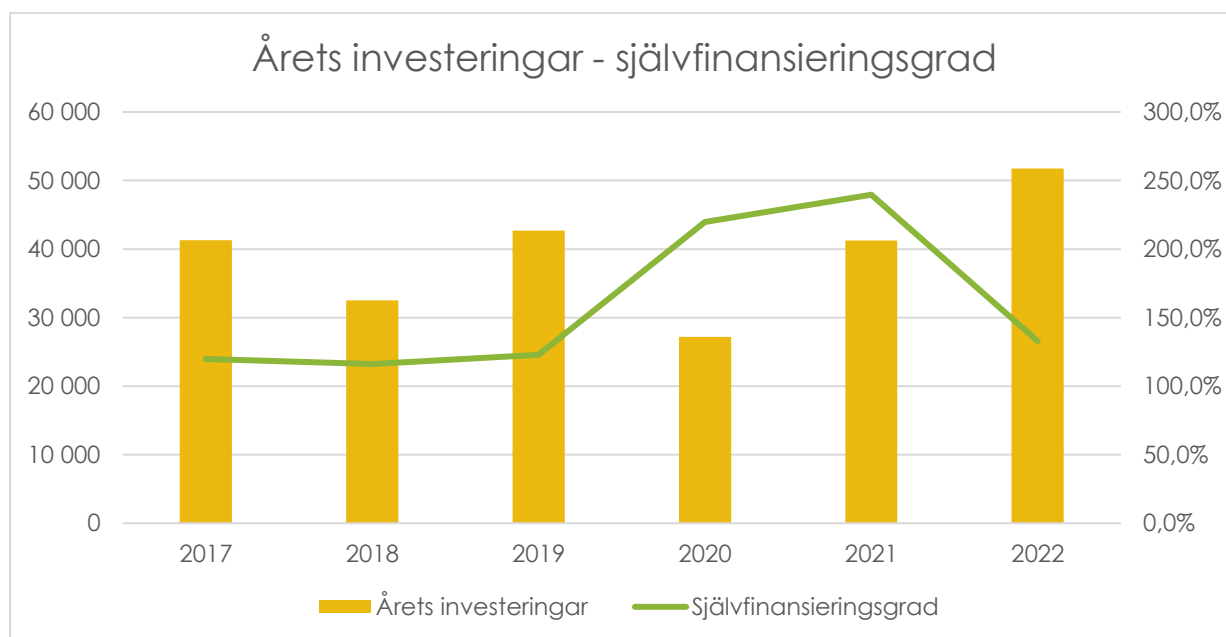
Investeringar för perioden beslutas av kommunfullmäktige. Nedan framgår investeringsutrymmet vid självfinansiering under planperioden utifrån budgeterat resultat.

Taxefinansierade investeringar inom VA föreslås undantas från investeringsutrymmet, på samma sätt som exploateringsfastigheter som har extern finansiering.

Självförsörjningsgraden faller under 100 procent under 2024–2026 med anledning av de stora investeringar som planeras för 2024 och 2025.

Ekonomiska nyckeltal	BOKSLUT 2022	BUDGET 2023	BUDGET 2024	BUDGET 2025	PLAN 2026
Investeringar	51 755	52 700	92 010	97 790	44 960
Resultat	34 433	7 141	6 974	16 769	16 880
Avskrivningar	34 272	35 256	34 868	37 217	37 890
Investeringsutrymme	68 705	42 398	41 842	53 986	54 770
Resultat som andel av	5%	1%	0,9%	2,2%	2,1%
Självförsörjningsgrad %	133%	80%	45%	55%	122%
Soliditet inkl ansvarförbindelse	18%	17%	18%	19%	20%
Självförsörjningsgrad 5-års genomsnitt	77%				
Soliditet inkl ansvarförbindelse 5 års genomsnitt	18,6%				

Diagrammet nedan visar självfinansieringsgraden de senaste fem åren. Genomsnittet för de senaste 5 åren är en självfinansieringsgrad på 161 %.

I samband med övergången av fastighetsförvaltningen för kommunens verksamhetsfastigheter till Fastighetstjänster i Vännäs AB har kommunens investeringsriktlinjer uppdaterats.

8. Disponering av resultatutjämningsreserven

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras framgår av de egna riktlinjerna för god ekonomisk hushållning.

Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat.

Vännäs kommun har 34,2 mkr reserverat i RUR. Enligt SKR:s aprilprognos kan RUR:en nyttjas under åren 2023 och 2024.

Förändring i procent per år

RUR	2022	2023	2024	2025	2026
Snitt 10 år	4,1	4,3	4,4	4,4	4,5
Årlig ökning	5,9	4,2	4,0	4,8	4,7
Differens	1,7	-0,2	-0,4	0,3	0,2

Källa: Skatteverket och SKR.

Under 2023 och 2024 är rikets underliggande skatteunderlagsutveckling lägre än ett tioårigt genomsnitt.

9. Särskilda direktiv och uppdrag till nämnder

Särskilda uppdrag till samtliga nämnder och förvaltningar 2024–2026:

Samtliga förvaltningar får i uppdrag att fortsätta verka för att Vännäs kommun ska bli fossilfri och att de miljömässiga hållbarhetsmålen i Agenda 2030 ska genomsyra samtliga verksamheters arbete. Här ingår att verka för att Farmorsskogen ska bevaras, verka för att gröna lungor värnas samt att verka för att Vännäs kommun får snabbbladdare och vätgasstationer.

9.1 KOMMUNSTYRELSEN

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska organ med ansvar för kommunens utveckling och ekonomisk ställning. Detta innebär att kommunstyrelsen samordnar planering och uppföljning av verksamheter och ekonomi, för såväl nämnder som det helägda bolaget.

Kommunstyrelseförvaltningen är uppdelad i tre huvudområden, samhällsstöd, samhällsutveckling och verksamhetsstöd. Förvaltningen har bland annat ansvar för kommunikation, nämndadministration, näringsliv- och arbetsmarknadsfrågor, drift och underhåll av gator och fritidsanläggningar/grönytor, vatten- och renhållning, internt stöd till förvaltningarna inom ekonomi, digitalisering, personal/löneadministration.

I årsredovisningen görs en uppföljning av de olika särskilda direktiven och uppdragen. Vissa av uppdragen nedan kan vara genomförda när budgetarbetet inleds.

Särskilda direktiv 2024 - 2026:

1. Kommunen ska ha ambition att ständigt förbättra kvaliteten. Det ska vara möjligt att mäta och arbeta för förbättring av kvaliteten.
2. Vid inköp och/eller leasing av personbilar ska nämnden i första hand välja bilar som drivs fossilfritt och i andra hand laddhybrider samt fordon som är godkända att tankas med HVO100 eller motsvande. Inköp/leasing av bil som ej uppfyller de två första kategorierna kräver godkännande från förvaltningschef och särskilda skäl ska dokumenteras.

Särskilda uppdrag 2024 – 2026:

1. Ta initiativ till samverkan kring fossilfri energianvändning vid kommunens industriområden tillsammans med företrädare för näringslivet
2. Kommunstyrelsen ska under 2024 arbeta med nya, samlade och fördjupade hållbarhetsmål för Vännäs kommun.

9.2 PLAN- OCH MILJÖNÄMNDEN – SÄRSKILDA DIREKTIV OCH UPPDRAG

Plan- och miljönämnden fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och miljö- och hälsoskyddsområdet, samt de övriga uppgifter som enligt lag skall fullgöras av den kommunala nämnden inom dessa områden. Förutom de ovan nämnda arbetsuppgifterna fullgör nämnden även de trafikuppgifter som avses i 1 § lagen (1978:244) om nämnder för vissa trafikfrågor. Plan- och miljönämnden svarar också för räddningstjänsten och de övriga uppgifter som enligt lag skall fullgöras av den kommunala nämnden som svarar för räddningstjänsten.

Nämnden saknar egen förvaltning. Organisatoriskt tillhör avdelningarna plan- och bygg, miljö, och räddningstjänsten till kommunstyrelseförvaltningen.

Särskilda direktiv 2024 - 2026:

1. Kommunen ska ha ambition att ständigt förbättra kvaliteten. Det ska vara möjligt att mäta och arbeta för förbättring av kvaliteten.
2. Vid inköp och/eller leasing av personbilar ska nämnden i första hand välja bilar som drivs fossilfritt och i andra hand laddhybrider samt fordon som är godkända att tankas med HVO100 eller motsvande. Inköp/leasing av bil som ej uppfyller de två första kategorierna kräver godkännande från förvaltningschef och särskilda skäl ska dokumenteras.

9.3 BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN – SÄRSKILDA DIREKTIV OCH UPPDRAG

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kommunens verksamheter inom bl.a. förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Uppgifterna omfattar förskoleklass och grundskola. I nämnden ingår även ansvaret för den kommunala musikskolan samt biblioteksverksamheten och förverkligandet av kommunens kulturpolitiska mål.

Särskilda direktiv 2024 - 2026:

1. Kommunen ska ha ambition att ständigt förbättra kvaliteten. Det ska vara möjligt att mäta och arbeta för förbättring av kvaliteten
2. Arbetet med heltider ska prioriteras i enlighet med kommunens plan.
3. Besparingar får inte medföra nedläggning av musikskola, familjecenter eller bibliotek.
4. Vid inköp och/eller leasing av personbilar ska nämnden i första hand välja bilar som drivs fossilfritt och i andra hand laddhybrider samt fordon som är godkända att tankas med HVO100 eller motsvande. Inköp/leasing av bil som ej uppfyller de två första kategorierna kräver godkännande från förvaltningschef och särskilda skäl ska dokumenteras.

Särskilda uppdrag 2024 – 2026:

5. Ge barn och elever kunskaper och förutsättningar för ett sunt nätbeteende, vilket inbegriper porrkritik och att motverka sexuella trakasserier och spelberoende. I detta ingår att låta eleverna arbeta med frågor kring nätetikett och mediavanor.
6. Ur ett jämställdhetsperspektiv särskilt fokusera pojkar och flickors resultat i förskola och skola och utifrån detta sätta in relevanta åtgärder.
7. Barn- och utbildningsnämnden ska ta fram en långsiktig lokalförsörjningsplan för skolan. Lokalförsörjningsplanen ska täcka perioden 2023–2030. Planen ska täcka all verksamhet inom skolan vilket inbegriper grundskola, fritidshem, förskoleklass, grundsärskola och musikskola.

9.4 VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN - SÄRSKILDA DIREKTIV OCH UPPDRAG

Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som sägs i lag om socialnämnd, förutom ansvar för förskole- och fritidshemsverksamheten. Vård- och omsorgsnämnden utövar också ledningen för den kommunala hälso- och sjukvården samt ledningen för verksamheten med stöd och service enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade. Vård- och omsorgsnämnden fullgör även kommunens uppgifter enligt lag om riksfärdtjänst, lag om färdtjänst och fastställer regler för den kommunala riksfärdtjänsten.

Särskilda direktiv 2024 - 2026:

1. Kommunen ska ha ambition att ständigt förbättra kvaliteten. Det ska vara möjligt att mäta och arbeta för förbättring av kvaliteten
2. Vid inköp och/eller leasing av personbilar ska nämnden i första hand välja bilar som drivs fossilfritt och i andra hand laddhybrider samt fordon som är godkända att tankas med HVO100 eller motsvande. Inköp/leasing av bil som ej uppfyller de två första kategorierna kräver godkännande från förvaltningschef och särskilda skäl ska dokumenteras.

3. Arbetet med heltider ska prioriteras i enlighet med kommunens plan.
4. Besparingar får inte medföra nedläggning av familjecenter.

9.5 LILJASKOLANS STYRELSE - SÄRSKILDA DIREKTIV OCH UPPDRAG

Styrelsen svarar för ledning, samordning och utveckling av Liljaskolans verksamhet. Liljaskolan är Vännäs kommuns gymnasieskola. Den bedriver också vuxenutbildning.

Särskilda direktiv 2024 - 2026:

1. Kommunen ska ha ambition att ständigt förbättra kvaliteten. Det ska vara möjligt att mäta och arbeta för förbättring av kvalitet
2. Vid inköp och/eller leasing av personbilar ska nämnden i första hand välja bilar som drivs fossilfritt och i andra hand laddhybrider samt fordon som är godkända att tankas med HVO100 eller motsvande. Inköp/leasing av bil som ej uppfyller de två första kategorierna kräver godkännande från förvaltningschef och särskilda skäl ska dokumenteras.
3. Arbetet med heltider ska prioriteras i enlighet med kommunens plan.

10. Räkenskaper

10.1 RESULTATBUDGET

	BOKSLUT 2022	BUDGET 2023	BUDGET 2024	BUDGET 2025	PLAN 2026
Verksamhetens intäkter	278 543	279 989	288 388	297 040	305 951
Verksamhetens kostnader	-898 702	-946 701	-978 663	-1 000 175	-1 037 797
Avskrivningar	-34 272	-35 256	-34 868	-37 217	-37 890
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-654 431	-701 969	-725 143	-740 352	-769 736
Skatteintäkter	469 227	487 652	508 510	530 846	552 084
Generella statsbidrag och utjämn	235 857	226 458	238 007	236 975	245 132
VERKSAMHETENS RESULTAT	50 653	12 141	21 374	27 469	27 480
Finansiella intäkter	2 955	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-19 175	-5 000	-14 400	-10 700	-10 600
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	34 433	7 141	6 974	16 769	16 880
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	34 433	7 141	6 974	16 769	16 880

VÄNNÄS DRIFTBUDGET (TKR)					
	BOKSLUT 2022	BUDGET 2023	BUDGET 2024	BUDGET 2025	PLAN 2026
KOMMUNSTYRELSE	86 600	96 920	101 002	102 301	104 307
PLAN- OCH MILJÖNÄMND	11 900	14 231	14 360	14 794	14 719
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND	287 600	299 342	309 159	315 380	322 512
VÅRD- OCH OMSORGSNÄMND	240 000	236 634	244 654	250 522	259 596
LILJASKOLAN	-1 500	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600
TOTALT NÄMNDER	624 600	645 526	667 574	681 396	699 534
FINANS	-659 000	-652 667	-674 548	-698 165	-716 414
RESULTAT	-34 400	7 141	-6 974	-16 769	-16 880

10.2 BALANSBUDGET

Mkr

	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	0				
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader, tekniska anläggningar, maskin o inv	680,7	626	749,9	801,5	799,6
Maskiner och inventarier					
Finansiella anläggningstillgångar	91,4	91,3	91,3	91,3	91,3
Summa anläggningstillgångar	772,1	717,3	841,2	892,8	890,9
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	21,8	27	27	27	27
Fordringar	140,1	90	90	90	90
Kortfristiga placeringar	77,7	86,2	86,2	86,2	86,2
Kassa, bank	98,3	96,5	57,3	69,7	135,2
Summa omsättningstillgångar	337,9	299,7	260,5	272,9	338,4
Summa tillgångar	1110,0	1017,0	1101,7	1165,7	1229,3
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat	34,4	7,1	7,0	16,8	16,9
Resultatutjämningsreserv	34,2	34,2	34,2	34,2	34,2
Övrigt eget kapital	323,5	343,8	365,0	372,0	388,7
Summa eget kapital	392,1	385,1	406,2	422,9	439,8
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	87,8	104,5	126,3	129,4	128,6
Andra avsättningar	6,1	6,3	6,3	6,3	6,2
Skulder					
Långfristiga skulder (lån +UB finansiella skuld	443,1	375	409,3	461,0	512,5
Kortfristiga skulder	180,9	146,1	153,5	146,0	142,2
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1110,0	1017,0	1101,6	1165,6	1229,3

10.3 KASSAFLÖDESBUDGET

Kassaflödesbudget (Mkr)	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	60,2	7,1	7,0	16,8	16,9
Justering för ej likviditetspåverkande poster	44,2	53,7	66,6	49,2	46,0
Övriga likviditetspåverkande poster	-7,5				
Poster som visas i annan sektion	-0,9				
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	96,0	60,8	73,5	66,0	62,9
Ökning (+)/minskning (-) av periodiserade anläggningsavgifter	-0,7				
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	-19,7				
Ökning (-)/minskning (+) förråd och varulager	-2,4	-7	-9	-7,5	-4
Ökning (+)/minskning (-) av kortfristiga skulder	12,9				
Kassaflöde från den löpande verksamheten	86,1	53,8	64,5	58,5	58,9
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	0,0				
Investering i materiella anläggningstillgångar	-41,5	-57,2	-92,0	-97,8	-45,0
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar	0,3				
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0,1				
Investering i finansiella tillgångar					
Försäljning av finansiella tillgångar	0,0				
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-41,1	-57,2	-92,0	-97,8	-45,0
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	0,0			60	60
Amortering av skuld	-9,7	-4,9	-8,2	-8,3	-8,4
Ökning av långfristiga fordringar	0,0				
Minskning av långfristiga fordringar					
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-9,7	-4,9	-8,2	51,7	51,6
Årets kassaflöde	35,3	-8,3	-35,7	12,4	65,5
Likvida medel vid årets början	163,6	198,9	190,7	155,0	167,4
Likvida medel vid årets slut	198,9	190,7	155,0	167,4	232,9

10.4 INVESTERINGSBUDGETEN I DETALJ (INKLUSIVE LILJASKOLANS)

Benämning	Förv.	Start	Slut	Budget	Budget	Plan
				2024	2025	2026
Fastighet: Strategisk lokalplanering	KSF	202001	202312	1 000	1 000	1 000
Fastighet: Elladdstolpar skolor och förskolor	KSF			200	200	200
Fastighet/Infrastruktur: Säkerhet och skalskydd	KSF	2020	2023	500	500	500
Infrastruktur: Utemiljö Järnvägsstation	KSF	202101	202412	500	1 000	
Infrastruktur: Centrumplanering	KSF	202001	202112	2 000		
Infrastruktur: Gatu generellt 2018 -	KSF	XXXX01	XXXX12	1 400	1 400	1 600
Infrastruktur: Vision fritidsområdet	KSF	202201	202212	200	200	
Infrastruktur: Pendlarparkering Vännäs	KSF	2024	2024	400	100	
Infrastruktur: Pendlarparkering Vännäsby	KSF	2023	2023	100		
Infrastruktur: Ishall ny sarg	KSF	2023	2024	200		
Infrastruktur: Ishall toaletter mm	KSF	2024	2025	250	250	
Infrastruktur: Ishall Fasad	KSF	2025	2026	0	1 500	500
Infrastruktur: GC-väg vid Olofsborg	KSF	2023	2023	100		
Infrastruktur: GC-väg Nygatan	KSF	2022	2023	100		
Infrastruktur: GC-väg Idrottsgatan	KSF	2023	2024	100		
Infrastruktur: GC-väg Stationsvägen Vby	KSF	2024	2025	500	1 500	
Infrastruktur: GC-väg Thulegatan Vännäs	KSF	2024	2025	500	1 000	
Infrastruktur: Tennisbana vid Olofsborg	KSF	2023	2023			
Infrastruktur: Utbyggnad vägbelysning	KSF	2024xx	XXXX12	1 000	1 000	1 000
Infrastruktur: Renhållning-investering ÅVC 2017-2025	KSF	202010	202512	500	200	400
Infrastruktur: Renhållning ÅVS Umevägen/E12	KSF	202301	202412	300		
Infrastruktur: Renhållning ÅVS Umevägen/E12 Parkeringsplats		2025	2026	0	1 000	500
Infrastruktur: VA-reinvesteringar 2017 -	KSF	XXXX01	XXXX12	2 400	2 400	2 600
Infrastruktur: VA-ombyggnad reningverk, biorening	KSF	202109	202312	1 000	1 000	
Infrastruktur: VA-reservvattentäkt	KSF	202301	202312	500	500	500
Infrastruktur: Rastplats Eldsoffan	KSF	2024	2026	0	1 000	500
Infrastruktur: Festplats Vännäsby, Utomhustoalett	KSF	2024	2024	300		
Räddningstjänsten: Nytt övningsområde, marahälla	POM	2023	2025	300	350	
Räddningstjänsten: Ledningsbil	POM	2024	2024	1 000		
KS: Digital infartsskylt	KSF					
KS: Skyltar (ind.område infarter)	KSF	2024	2025	300	300	
KS: Utbyte konstgräs på fotbollsplanen - upphandling	KSF				100	6 000
KS: Vännäsbadet, underhållsinvesteringar.	KSF			800	500	
KS: Vännäsbadet, Underhåll ovan mark					1 000	
KS: Vännäsbadet, bassäng	KSF	2024	2024	6 200		
KS: Utveckling av campingområdet	KSF	2023	2026	800	1 000	1 000
KS: Utegyms	KSF	2021	2022	200		
KS: Förstudie Elljusspåret/Liljahallen	KSF	2024	2025	100		
BoU: IT-verktyg	BOU	201612	202412	1 600	1 600	1 600
BoU: Inventarier	BOU	XXXX01	XXXX12	500	500	600
VoF: Utbyte av vårsängar på Äldrecenter	VOF	202001	202412	60	60	60
KS: Älvsområdet/Rompa	KSF	2024	2026			1 000
KS: Kommunchefer buffert	KSF	2024	2026	1 000	1 000	1 000
KS: KS buffert	KSF	2024	2026	4 000	3 000	4 000
BOU: Vegaskolan	BOU	2024		1 100		
BOU: Vegaskolan	BOU					
BOU: Hammarskolan	BOU	2024		500		
BOU: Investeringsbuffert	BOU	2024		1 000	1 000	1 000
				32 810	25 160	24 560
Avgår annan finansiering (utemiljö Vby skola, biorening och reservvattentäkt)				-1 500	-1 500	-500
Summa				31 310	23 660	24 060

Extra stora investeringar	Förv.	Start	Slut	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026
Fastighet: Ny förskola Vännäs. 8-avd.	KSF	202101	202412	20000	5500	
Fastighet: Ny förskola Vännäsby. 6-avd.	KSF	2023	2024	13750	27500	13250
Fastighet: Idrottshall Vegaskolan	KSF	2021	2026	12000	32000	2650
Fastighet: Strykjärnet 10, ny- och ombyggnad.	KSF	2023	2024	2000		
Fastighet Vändan 1	KSF		2022			
Infrastruktur: Reinvesteringar gator	KSF	2020	2030	5000	5000	5000
Summa				52 750	70 000	20 900

Benämning	Förv.	Start	Slut	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Övriga inventarier	LILJA			100	100	
Flytt av Fordons- och transportprog. verksamhet	LILJA					
NB skog - Manskapsbod	LILJA					
NB skog - Bioklipp	LILJA					
Inventarier av NB skog	LILJA			100	100	
Bygg- Grus/makadam	LILJA					
Bygg- övningsbås	LILJA			100		
Bygg - Tältduk/skärmtak	LILJA					
Transport- Svets	LILJA					
Gem - Idrott	LILJA					
BA - Banteknik	LILJA			200		
Bygg - Byggtält	LILJA			200		
NB skog - Mobilt sågverk	LILJA					
Enhet B - studieplatser	LILJA			250	250	
Enhet B + VuX	LILJA					
IT/data	LILJA			1 300	930	
Gem - Körgården	LILJA					
enhet A+Vux AM-Bygg	LILJA			250	250	
NA - om prog. Fortsätter	LILJA					
Skotare 3 st	LILJA					
Lastbilar 2 st	LILJA			2 600		
Extra klass FT2Z Transport Åk 2	LILJA			2 800	2 500	
Timmerbilssläp	LILJA					
Dolly släp	LILJA					
Enhet C - SA Media	LILJA			50		
Ytterområdet - stängsla om körgården	LILJA					
Summa				7 950	4 130	

Exploateringsområden	Förv.	Start	Slut	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026
Infrastruktur: Smeden	KSF	2025	2026		500	500
Infrastruktur: Nytt bostadsområde Villastigen i Vännäsby	KSF	2022	2023	1 000	1 000	500
Infrastruktur: Nytt bostadsområdet i Vännäs	KSF	2023	2024	2 000	3 000	2 000
Infrastruktur: Nytt bostadsområdet norra promenaden i Vby	KSF				1 000	500
Infrastruktur: Utbyggnad Vännäsby industriområde	KSF	2022	2024	5 000	1 000	500
Infrastruktur: Utbyggnad Myran Handelsområde	KSF	2024	2026	1 000	1 000	
Summa				9 000	7 500	4 000

Bilagor.

Bilaga 1 prioriteringsunderlag i detalj

Bilaga 2 Investeringsbudget inklusive underlag